

2005-03-16

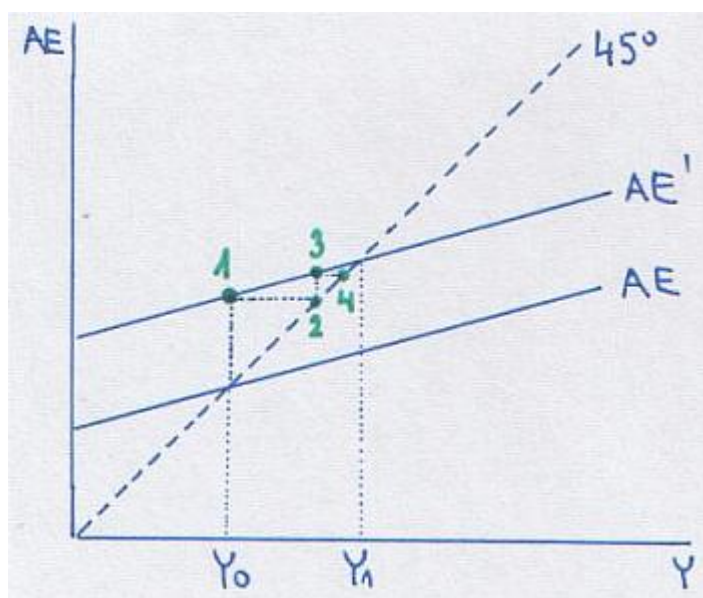
DVOUSEKTOROVÁ EKONOMIKA:

$$\begin{aligned} \ddot{Y} &= C + I \\ Y &= Ca + cY + I \\ Y - cY &= Ca + I \\ (1 - c) Y &= Ca + I \end{aligned}$$

$$Y = \frac{I}{1 - c} (Ca + I)$$

$\uparrow \alpha$ – Jednoduchý výdajový **multiplikátor** dvousektorové ekonomiky

$\nwarrow \bar{A}$ – autonomní výdaje

- 1 – Plánované výdaje jsou větší než skutečný produkt, neplánovaně klesnou zásoby
 - 2 – Zvýšení výroby
 - 3 – Část důchodu věnována na spotřebu, plánované jsou opět větší než skutečně vytvořený produkt
 - 4 – Zvýšení výroby
- Atd.

$$\Delta Y = \Delta I + c \cdot \Delta I + c^2 \cdot \Delta I + \dots + c^n \cdot \Delta I$$

$$\frac{\Delta Y}{\Delta I} = 1 + c + c^2 + \dots + c^n$$

Paradox úspor:

- Ü Ekonomika může růst rychleji, pokud se zvýší úspory
- Ü Úspory = investice, rostou-li úspory, klesá spotřeba. Plánované investice se hned nezvýší a $Y = C + I$ bude menší. Jestliže nové Y bude menší, úspory se zmenší.

TŘÍSEKTOROVÁ EKONOMIKA:

- Ü Třetí sektor je **vláda**.

- Ü **Vláda zasahuje dvěma způsoby:**

- **Nakupuje** – G – vládní nákupy statků a služeb, G je součástí plánovaných výdajů
- **Vybírá daně** – poskytuje transfery, ovlivňuje disponibilní důchod, spotřebu a úspory

$$\ddot{AE} = C + I + G$$

$$C = Ca + c \cdot YD$$

$$YD = Y - \text{zde neplatí, jen ve dvousektorové ekonomice}$$

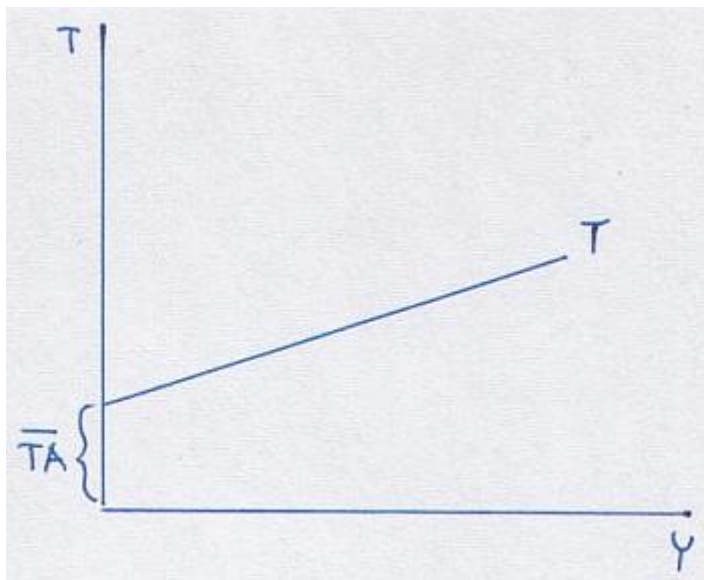
$YD = Y - T + TR$ (disponibilní důchod = Y minus daně plus transfery)

Daně T:

ü $T = \overline{TA} + t \cdot Y$

\overline{TA} – autonomní daně, nezávislé na velikosti produktu

t – sazba důchodové daně, určuje sklon křivky

Průměrné zdanění:

$$\frac{\overline{TA} + t \cdot Y}{Y} = \frac{\overline{TA}}{Y} + t$$

ü Typy:

- Proporcionální – zdanění = 0
- Progresivní – zdanění kladné, s růstem důchodu míra zdanění roste
- Regresivní – zdanění záporné, s růstem důchodu míra zdanění klesá

ü $C = Ca + c \cdot YD$

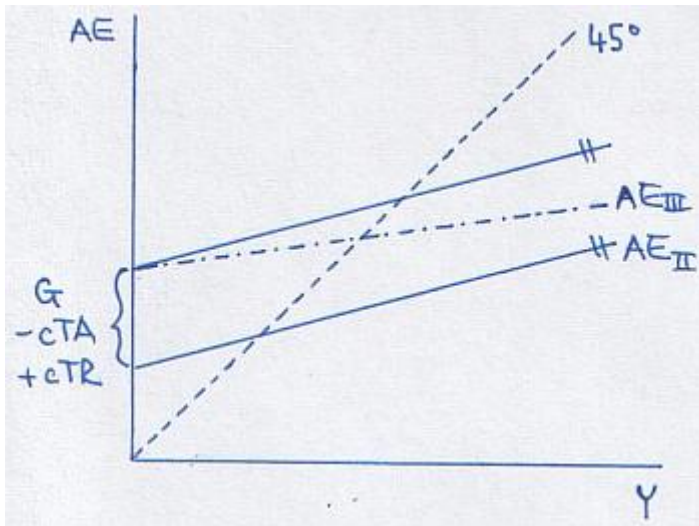
$$C = Ca + c \cdot (Y - \overline{TA} - t \cdot Y + TR)$$

$$Y = Ca + c \cdot (Y - \overline{TA} - tY + TR) + I + G$$

$$Y = Ca + c \cdot Y - c\overline{TA} - ctY + cTR + I + G$$

$$Y = \frac{I}{1 - c(1 - t)} (Ca - c\overline{TA} + cTR + I + G)$$

↑ $\overline{\alpha}$ – multiplikátor třísektorové ekonomiky

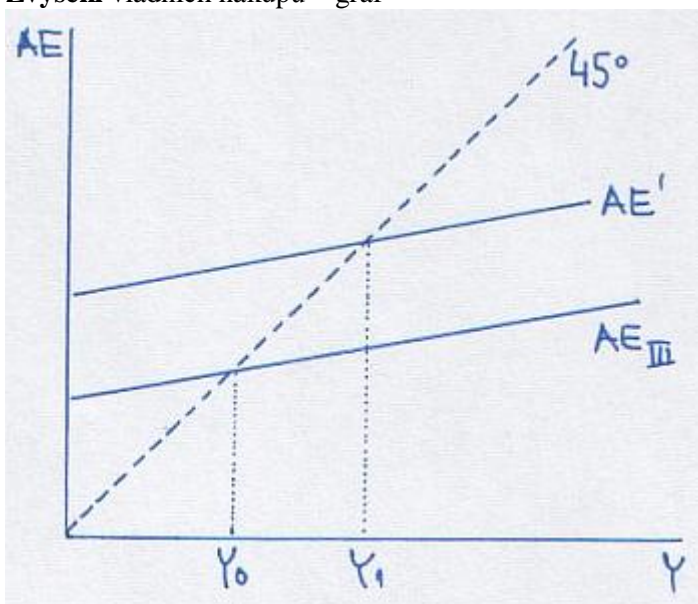

$G - cTA + cTR$
 \Rightarrow nemůže být rovnoběžné s AE_{III}

- Automatický stabilizátor – redukuje změnu výstupu, ke které dochází při autonomní změně výdajů.

Změna vládních výdajů G :

ü **Zvýšení** vládních nákupů – graf

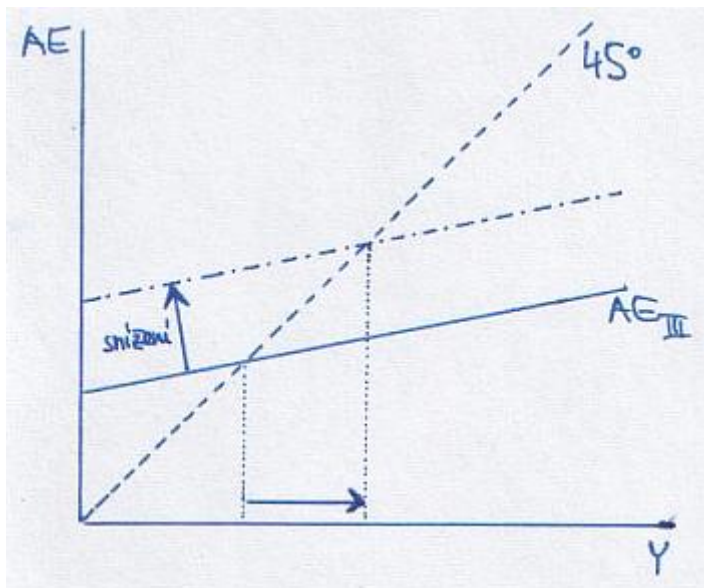

$$\Delta Y = \bar{\alpha} \cdot \Delta G$$

ü **Snížení** vládních nákupů

Změna autonomních daní:

ü **Pokles** autonomních daní:

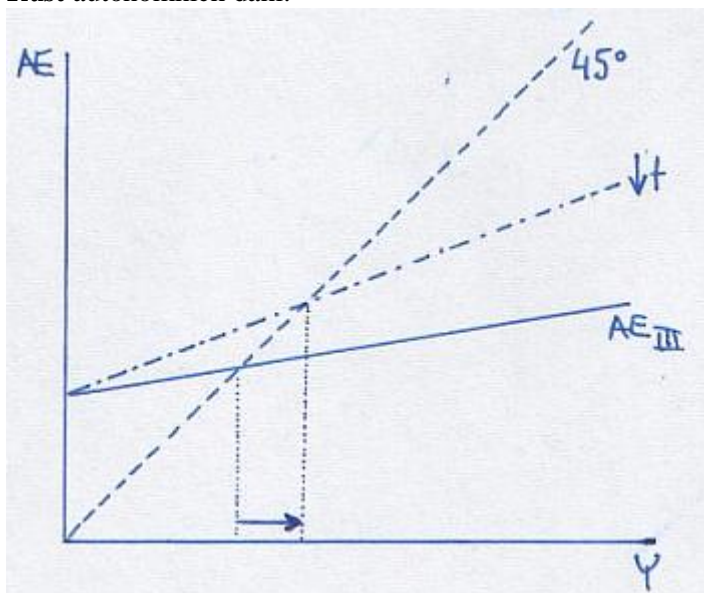

$$\Delta Y = \bar{\alpha} \cdot (-c \Delta TA)$$

$$\frac{-c}{1 - c(1 - t)} \cdot \Delta TA$$

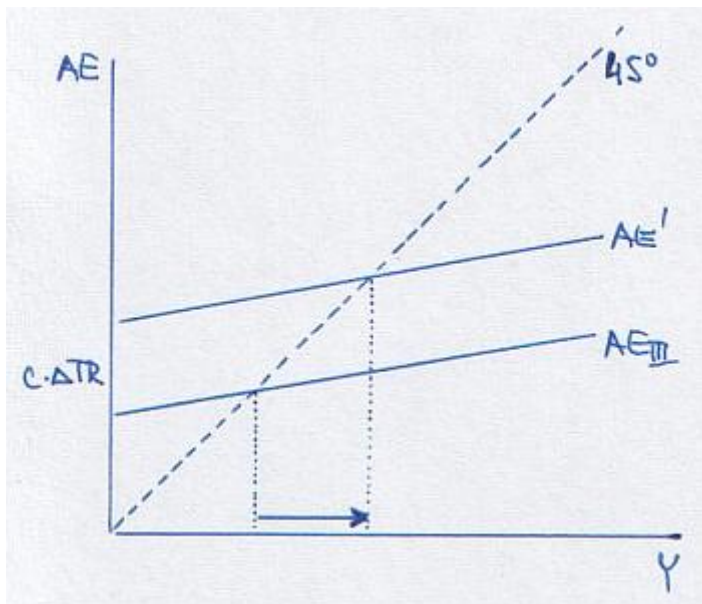
$\bar{\alpha}$ – výdajový **multiplikátor** autonomních daní

ü **Růst** autonomních daní:

Změna transferových plateb:

ü **Růst** transferových plateb – produkt jejich vlivem roste

$$\Delta Y = \frac{1}{1 - c} \cdot (c \Delta TA)$$

$$\frac{c}{1 - c(1 - t)} \cdot \Delta TR$$

Multiplikátor transferových plateb

Ü **Pokles** transferových plateb – dojde k růstu G , o stejnou výši vzrostou autonomní daně

$$\Delta Y = \frac{1}{1 - c} \cdot \Delta G$$

$$\Delta Y = \frac{-c}{1 - c} \cdot \Delta TA$$

$$\Delta G = \Delta TA$$

$$\Delta Y = \frac{1 - c}{1 - c} \cdot \Delta G$$

$$\Delta Y = \Delta G$$

ČTYŘSEKTOROVÁ EKONOMIKA:

Ü Čtvrtý sektor – **čistý export**

$$NY = X - M$$

Ü Export je autonomní – to co vyvezeme, nezávisí na velikosti našeho důchodu

Export záleží na:

Ü **Zahraniční důchod** – roste-li důchod, zvyšuje se vývoz - $\uparrow Y_F$

Ü **Nominálním měnovém kurzu** E :

- Znehodnocení měny z 22 CZK/USD na 25 CZK/USD \Rightarrow růst exportu
- Zhodnocení měny z 22 CZK/USD na 20 CZK/USD \Rightarrow snížení exportu

Ü **Podíl cen domácí a zahraniční** P_D/P_F – jestliže roste

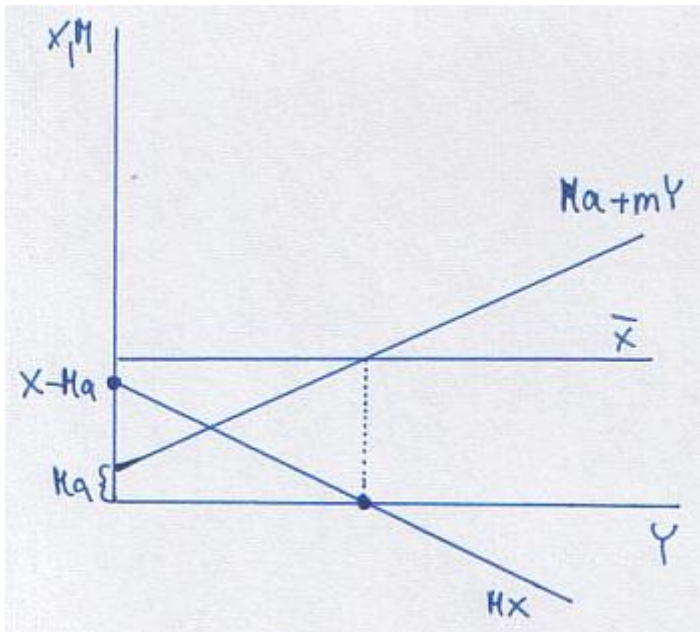
Ü **Další faktory:** $M = M_a + mY$

$$m = \frac{\Delta M}{\Delta Y}$$

Ü Nominální kurz – při znehodnocení import klesá, při zhodnocení import roste.

Ü Podíl cen – jestliže podíl roste, import roste, jestliže podíl klesá, import klesá.

$$NX = X - M_a - mY$$

- Zhodnocení kurzu posouvá křivku dolů, znehodnocení nahoru.
Roste-li zahraniční důchod, křivka se také posouvá nahoru, když klesá, tak dolů.
Podíl cen roste, křivka se posouvá dolů, jestliže klesá nahoru.

- $AE = C + I + G + \underline{Y} - M$
 $AE = Ca + cY - cTA + cTR - ctY + I + G + X - \overline{Ma} - mY$
 $AE = Y$

$$Y = \frac{1}{1 - c(1 - t) + m} \cdot A$$

$$\overline{A} = Ca + I + cTR - c\overline{TA} + \overline{X} - \overline{Ma} + G$$

$$\frac{1}{1 - c} > \frac{1}{1 - c(1 - t)} > \frac{1}{1 - c(1 - t) + m}$$

